Digitally signed by HAYRAPETYAN HRACHUHI 5607810178

Արմավիրի Հացիկի Ավ. Բաղդասարյանի անվան միջնակարգ դպրոց

Հասարակագիտություն

Թեմատիկ պլանավորում

X դասարան

68 ժամ

2022-2023 ուստարի

Խ. Արշակյան

Ամիս	№	ԹԵՄԱ, ԵՆԹԱԹԵՄԱ	ԺԱՄ	ԷՋ	ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ ՍՈՎՈՐՈՂԸ ՊԵՏՔ Է.	
		ԲԱԺԻՆ 1 ԳԵՂԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	15		Ա մակարդակ	Բ մակարդակ
	1	ԻՆՉ Է ԳԵՂԵՑԻԿԸ	(2)			
	1	*Դաս 1-2* • **Գեղեցիկի հասկացությունը**	1	Էջ 4-8	**Ներկայացնի** գեղեցիկի տարբեր սահմանումներ: **Ձևակերպի** գեղեցիկի իր ընկալումը: Գեղեցիկի **օրինակներ բերի** բնությունից և մարդկային ստեղծագործություն	**Մեկնաբանի** գեղեցիկի տարբեր սահմանումները: **Հիմնավորի** գեղեցիկի սահմանման խնդրի բարդությունը: **Գնահատի**

	2	*Դաս 3* **Գեղեցիկը տարբեր մշակութային միջավայրերում**	1	Էջ 8-12	ներից: **Բնութագրի** իրեն շրջապատող իրերի գեղեցկությունը: **Տարբերակի** գեղեցիկի ընկալումները տարբեր մշակութային միջավայրերում:	գեղեցկության պահպանման և սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտու-թյունը: **Մեկնաբանի** պատասխանատվության իր բաժինը գեղեցիկի պահպանման գործում: **Ուսումնասիրի** և **վերլուծի** շրջապատող աշխարհի գեղեցկություն ը:
	2	ԿԵՆՑԱՂԻ ԵՎ ԱՌՕՐԵԱԿԱՆՈՒԹՅԱ Ն ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ	(4)			

	3 4 5 6	*Դաս 4* • Գեղեցիկը մեր ամենօրյա կյանքում *Դաս 5-6* • Մեզ շրջապատող միջավայրի գեղագիտական կողմը *Դաս 7* • Մոդայի գեղագիտական տարրը: Ազգային հագուստ *Դաս 8* • Գեղեցիկ վարվելակերպ և հաղորդակցություն	1 1 1 1	Էջ 13-15 Էջ 16-21 Էջ 22-25 Էջ 26-27	**Թվարկի** և **ցուցադրի** կենցաղի և առօրեականության գեղագիտական որոշ բնութագրեր: **Բացատրի** մարդու ապրելակերպի և գեղեցիկի կապը: **Մշակի** գեղեցիկ վարվելակերպի և հաղորդակցության սեփական կանոններ: **Ձևակերպի** չափավորության նշանակությունը առօրյա կյանքում: **Բացատրի** մոդա և ազգային հագուստ (տարազ) հասկացությունները: **Տարբերակի** և **համադրի** մարմնի և հոգու գեղեցկությունը: **Բերի օրինակներ:**	**Համեմատի** և **գնահատի** մոդայիկն ու մնայունը գեղեցիկի մեջ: **Հիմնավորի** մաքրության գեղագիտական նշանակությունը: **Մեկնաբանի** հոգու և մարմնի ներդաշնակության գեղագիտական կողմը: **Համադրի** ազգայինը և մոդայիկն իր առօրյայում: **Ուսումնասիրի** ինտերիերի կահավորման և դիզայնի նշանակությունը: **Կապակցի** քաղաքաշինության, տրանսպորտի և այլ բնագավառների մասին իր ունեցած գիտելիքները միջավայրի (ինտերիեր, բակ, փողոց, քաղաք և այլն) գեղագիտական բնութագրերի հետ:

	3	ԳԵՂԵՑԻԿԸ ԱՐՎԵՍՏՈՒՄ	(4)			
	7 8-9	*Դաս 9* • **Արվեստը՝ որպես մարդու ինքնաարտահայտման ազատություն** *Դաս 10-11* • **Գեղեցիկը արվեստի տարբեր բնագավառներում (ԳԱ)**	1 2	**Էջ 28-31** **Էջ 32-40**	**Սահմանի** արվեստը: **Նկարագրի** արվեստի առաջացման մասին ուսմունքները: **Բացատրի** արվեստի և մարդու ազատ ինքնա-արտահայտման կապը: Արվեստի կիրառական, պաշտամունքային և զուտ գեղագիտական դրսևորումների **օրինակներ բերի: Մտաբերի** գեղեցիկի տարբեր արտահայտու-թյուններ երաժշտության, կերպարվեստի, բալետի և արվեստի այլ ոլորտներից:	**Կառուցի** արվեստի առաջացման իր նախընտրած վարկածը: **Գնահատի** արվեստի գործառույթները մարդու կյանքում: **Մեկնաբանի** գեղեցիկը արվեստում, **համեմա-տի** առօրյայում գեղեցիկ իրողություններ ի հետ: **Ընտրի** արվեստի կիրառական, պաշտամուն-քային և զուտ գեղագիտական կողմերն ար-տացոլող նմուշներ և **համադրի** միմյանց հետ: **Գնահատի** արվեստի տարբեր տեսակներն ըստ մարդու և հասարակության վրա ունեցած ազդեցության:

						Կապակցի արվեստն ու առօրյան:
	10	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	1			
	4	ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԻԴԵԱԼ ԵՎ ՃԱՇԱԿ	(5)			
	11 12	*Դաս 12* • **Ինչ է գեղագիտական իդեալը** *Դաս 13* • **Գեղագիտական իդեալի փոխակերպումները մարդկության պատմության ընթացքում**	1 1	**Էջ 41-44** **Էջ 45-48**	**Բնութագրի** գեղագիտական իդեալը: **Ցուցադրի** տարբեր գեղագիտական իդեալներ: **Բացատրի** գեղագիտական ճաշակ հասկացու-թյունը: **Մտաբերի** տարբեր ճաշակներ մատնանշող օրինակներ:	**Հիմնավորի** գեղագիտակա ն իդեալի հարաբերակա ն բնույթը: **Գնահատի** ճաշակի դերը իրականությա ն գեղագիտակա ն ընկալման մեջ: **Ուսումնասիրի** գեղագիտակա ն իդեալները համաշխարհա յին պատմության տարբեր դարաշրջաննե րում:
	13 14-	*Դաս 14* • **Գեղագիտական իդեալի փոխակերպումները մարդկության պատմության ընթացքում** (շարունակություն) *Դաս 15-16*	1	**Էջ 49-54** **Էջ**	**Տարբերակի** գեղագիտական իդեալները համաշխարհային պատմության տարբեր դարաշրջաններում: **Մշակի** ժամանակակից գեղագիտական իդեալի բնութագրերը: **Վերարտադրի** գեղեցիկի	**Կապակցի** դասական և մոդեռն գեղագիտակա ն իդեալները: **Ընտրի** և **հիմնավորի** ժամանակակի ց գեղագիտակա ն իդեալի տարբերը: **Մշակի** գեղեցիկի

	15	• Գեղեցիկի արտահայտումը ժամանակակից արվեստում	2	55-60	հայկական իդեալի որոշ տարրեր:	հայկական իդեալ: **Վերլուծի** գեղագիտական իդեալի փոխակերպումները մարդկության պատմության ընթացքում և **հիմնավորի** սեփական տեսակետը արվեստի տարբեր ուղղություններից բերված օրինակներով:
	16	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	1			
		ԲԱԺԻՆ 2 ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	15			
	1	ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ: ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	(3)			
	17 18	*Դաս 1-2* • Ինչ է բարոյականը: Բարոյագիտության առարկան *Դաս 3* • Բարոյագիտության	2	էջ 61-65 էջ 66-69	**Տարբերակի** բարոյական, ՛ոչ բարոյական և անբարոյական հասկացությունները: **Բացատրի** բարոյական էգոիզմի առանձնահատկությունները: **Բացատրի** օգտապաշտական	**Մեկնաբանի** բարոյական էգոիզմի դրական և բացասական կողմերը: **Մեկնաբանի** ուտիլիտարիզմի դրական և բացասական կողմերը: **Մեկնաբանի**

		հիմնական տեսությունները	1		տեսության բնորոշ գծերը: **Բացատրի** բարոյական պարտքի տեսությունը : **Համեմատի** իրավական, բարոյական նորմերը:	Իմանուիլ Կանտի բարոյագիտական ուսմունքի հիմնադրույթները:
	2	ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐ	(4)			
	19 20 21 22	*Դաս 4* • Բարին ու չարը: *Դաս 5* • Պարտք և խիղճ *Դաս 6* • Երջանկություն *Դաս 7* • Էգոիզմ և ալտրուիզմ	1 1 1 1	էջ 70-71 էջ 72-74 էջ 74-77 էջ 78-80	**Ձևակերպի** բարու և չարի հակացությունները: **Թվարկի** հայկական բարոյական նորմեր և ավանդույթներ: **Թվարկի** համամարդկային բարոյական արժեքներ:	**Համեմատի** բարու և չարի մասին հիմնական մոտեցումները: **Փաստարկներ բերի** բարոյական հարաբերապաշտության օգտին և դրա դեմ:
	3	ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԿՇՌԱԴԱՏՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՅԱՑՈՒՄ	(2)			

	23-24 25	*Դաս 8-9* • Բարոյական կշռադատումներ *Դաս 10* • Բարոյական երկընտրանքներ	2 1	Էջ 81-83 Էջ 84-86	**Թվարկի** բարոյական զարգացման աստիճանները: **Բացատրի** բարոյական զարգացման աստիճանները: Կոնկրետ օրինակների հիման վրա **նշի** բարոյական բախումների դրական և բացասական կողմերը: **Թվարկի** բարոյական երկընտրանքների վերլուծության քայլերը: **Վերլուծի** բարոյական երկընտրանքները: **Առաջարկի** բարոյական երկընտրանքների լուծումներ և **հիմնավորի** դրանք: Բախումնային իրավիճակներում **ընտրի** որոշումներ կայացնելու արդյունավետ մեթոդներ:	Բարոյական զարգացման աստիճանների և համապատասխանող կշռադատումների **օրինակներ բերի:** Բարոյական կշռադատումները **համապատասխանեցնի** բարոյական զարգացման աստիճաններին: **Հիմնավորի** բարոյական երկընտրանքների լուծման տարբերակների ուժեղ և թույլ կողմերը: **Մեկնաբանի** որոշումների կայացման մեթոդների առավելություններն ու թերությունները:
	4	ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	(3)			
	26	*Դաս 11* • Ազատություն և բարոյականություն	1	Էջ 87-89	**Նկարագրի** բարոյական առաքինությունների տեսության հիմնադրույթները:	Տարբեր իրավիճակների համար **ընտրի** պատժի և

	27 28	*Դաս 12* • **Խրախուսում և պատիժ** *Դաս 13-14* • **Բարոյական կատարելագործում և առաքինություններ**	1 1	Էջ 90-92 Էջ 93-95	**Սահմանի** ազատություն, դետերմինիզմ հասկացությունները: **Հիմնավորրի** պատժի և խրախուսման անհրաժեշտությունը: Տարբեր իրավիճակների համար **ընտրի** պատժի և խրախուսման համապատասխան ձևեր: Կոնկրետ օրինակների հիման վրա **կապակցի** պատժի ու խրախուսման ձևերը արդարության հետ: **Նշի** պատժի և խրախուսման ձևեր: **Մեկնաբանի** ընտրության ազատության և բարոյական պատասխանատվության փոխկախվածությունը:	խրախուսման համապատասխան ձևեր: Կոնկրետ օրինակների հիման վրա **կապակցի** պատժի ու խրախուսման ձևերը արդարության հետ: **Տարբերակի** ազատությունր և կամքի ազատությունը: **Նկարագրի** Դավիթ Անհաղթի ուսմունքը առաքինությունների մասին: **Նկարագրի** Եզնիկ Կողբացու մոտեցումը կամքի ազատության և բարու հիմնախնդիրների մասին:
	6	ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ	(1)			
	29	*Դաս 15* • **Գործարար էթիկա**	1	Էջ 96-100	**Բացատրի** մեդիա հասկացությունը: **Նկարագրի** ազատության և գրաքննության խնդիրները մեդիայի ոլորտում:	**Մեկնաբանի** մեդիայի դերը ժամանակակից հասարակարգում: **Գնահատի**

					Բացատրի գովազդի հետ առնչվող բարոյական խնդիրները:	մեդիայի բարոյական նշանակությունը **Կապակցի** հեղինակային իրավունքների խնդիրը բարոյականության հետ:
	30	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ				
		БАЖИН 3 ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	17			
	1	ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՐՑԵՐ	(2)			
	31 32	*Դաս 1* • **Ի՞նչ է ուսումնասիրում հոգեբանությունը** *Դաս 2* • **Հոգեբանության հետազոտության մեթոդները: Հոգեբանության բնագավառները և կապը այլ գիտությունների հետ**	1 1	Էջ 101-106 Էջ 107-112	**Անվանի** և **նկարագրի** հոգեբանության զարգացման փուլերը, **թվարկի** յուրաքանչյուր փուլի հայտնի մտածողների ու հոգեբանների անուններ: **Սահմանի** հոգեբանությունը որպես գիտություն, **թվարկի** հոգեբանության խնդիրները: **Ցույց տա** հոգեբանության կապը մարդու կյանքի հետ՝ բերելով օրինակներ: **Նկարագրի** հոգեբանության	**Տարբերակի** հոգեբանությունը որպես գիտու-թյուն, կենցաղային, առօրյա հոգեբանությունից: **Քննարկի** հոգեբանության դերը ժամանակակից կյանքում: **Դասակարգի** հոգեբանության մեթոդները: **Ձևակերպի** հոգեբանության որևէ ոլորտի իր նախասիրությունը պատճառաբանելով այն:

					ուսումնասիրության հիմնական մեթոդները, **կիրառի** մեկ-երկու մեթոդ: **Թվարկի** և **դասակարգի** հոգեբանության բնագավառները, **անվանի** դասակարգման հիմքում ընկած սկզբունքները: **Թվարկի** հոգեբանության հետ կապված մի շարք գիտություններ:	**Մեկնաբանի** գիտություններ ի միջև կապը՝ բերելով մեկ-երկու օրինակ:
	2	ՀՈԳԵԿԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ	(2)			
	33 34	*Դաս 3* • **Հոգեկանը որպես արտացոլում** *Դաս 4* • **Բարձրագույն նյարդային գործունեություն: Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները**	1 1	ԷՋ 113-115 ԷՋ 116-117	**Սահմանի** հոգեկանը և թվարկի հոգեկան երևույթները: **Բացատրի** հոգեկանի հիմնական ֆունկցիաները: **Նկարագրի** ուղեղի կառուցվածքն ու նրա հիմնական բաժինները: **Սահմանի** ռեֆլեքսը, **թվարկի** նրա բաղադրիչները: Ինքնուրույն **բացատրի** հոգեկանի ակտիվությունը:	**Դասակարգի** և համառոտ **մեկնաբանի** հոգեկան երևույթները: **Ցույց տա** հոգեկան դրսևորումներ ի և ուղեղի ու նրա համապատասխան բաժինների աշխատանքի միջև կապը: **Քննարկի** Ռ.Դեկարդի, Ի.Սեչենովի և Ի. Պավլովի

					Նկարագրի հոգեկան ակտիվության մակարդակները: **Բնութագրի** իր ես-ը:	ռեֆլեկտոր տեսությունները: Սխեմատիկոր են **կառուցի** ռեֆլեկտոր աղեղը և **մեկնաբանի** նրա աշխատանքը: **Համեմատի** հոգեկան ակտիվության մակարդակները: **Առանձնացնի** ու **մեկնաբանի** ես-ի կառուցվածքային բաղադրիչները: **Նկարագրի** հոգեկանի առանձնահատուկ վիճակները:
	3	ՀՈԳԵԿԱՆԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՇԱՐԺԻՉ ՈՒԺԵՐԸ	(1)			

	35	*Դաս 5* • **Ո՞ր ուժերն են նպաստում հոգեկանի զարգացմանը**	1	ԷՋ 118-122	**Բացատրի** հոգեկանի զարգացման կենսաբանական և սոցիալական գործոնները: Կյանքից **օրինակներ բերի** դրանց դերի ու նշանակության փոխկապվածության վերաբերյալ:	**Քննարկի** հոգեկանի զարգացման շարժիչ ուժերի վերաբերյալ հակադիր մոտեցումները: **Հիմնավորի** գործոններից յուրաքանչյուրի դերը հոգեկանի զարգացման գործում: **Մտաբերի** գիտական, գրական ձևակերպումներ հոգեկան զարգացման շարժիչ ուժերի վերաբերյալ:
	4	ԱՆՁՆԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ	(2)			
	36 **37**	*Դաս 6* • **Անձնավորության հոգեբա-նական բնութագիրը** *Դաս 7* • **Անձնավորության սոցիալականացումը**	1 1	ԷՋ 123-126 ԷՋ 126-130	Ինքնուրույն **սահմանի** անհատ, անձ և անհատականություն հասկացությունները: **Մեկնաբանի** անձի ուղղվածությունը և նկարագրի նրա բաղադրիչները: Սեփական բառերով **ձևակերպի** անձի սոցիալականացում, սոցիալական վարք, դեր և սոցիալական դեր հասկացությունները և **թվարկի** սոցիալականացման	**Համեմատի** անհատ, անձ և անհատականություն հասկացությունները: **Կառուցի** անձի ուղղվածության շղթան: **Քննի** Ա.Մասլոուի՝ անձի դրդապատճառների հիերարխիկ համակարգը: **Բացատրի** տարիք և տարիքային շրջաբաժանու

					փուլերը: **Թվարկի** զարգացման տարիքային շրջանները և **նկարագրի** վաղ պատանեկությունը: **Բացատրի** խումբ, ռեֆերենտային խումբ և սոցիալական կարգավիճակ հասկացությունները: **Թվարկի** սոցիալական իր դերերը և խմբերը, որում ընդգրկված է: **Մեկնաբանի** անձի սոցիալական վարքի շեղումները, **բերի** շեղվող վարքի օրինակներ: **Բնութագրի** ինքնակառավարումը և **թվարկի** նրա բաղադրիչները: **Բացատրի** և **թվլի** պաշտպանական մեխանիզմները, **բերի օրինակներ:**	մ հասկացությունները, համառոտ **բնութագրի** տարիքային շրջանները: **Քննարկի** իր ապագա մասնագիտական ընտրության հարցը: **Քննարկի** սոցիալական իր դերերը՝ որոշակի պարտականությունների և իրավունքների տեսանկյունից: **Հիմնավորի** իր սոցիալական կարգավիճակը դասարանում, ընտանիքում և այլ սոցիալական խմբերում: **Դատողություններ անի** շեղվող վարքի պատճառականության վերաբերյալ: **Ներկայացնի** սեփական վարքի ինքնակառավարման իր տարբերակները: **Քննարկի** պաշտպանակ

						ան մեխանիզմներ ը:
	5	ՀՈԳԵԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐ: ԽՈՍՔԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄ	(3)			
	38 39 40 41	*Դաս 8* • Զգայություններ և ընկալում *Դաս 9* • Ուշադրություն: Հիշողություն *Դաս 10* • Մտածողություն և խոսք: *Դաս 11* Երևակայություն: Կամք	1 1 1	ԷՋ 131-134 ԷՋ 135-142 ԷՋ 143-148 ԷՋ 148-151	Ինքնուրույն **սահմանի** ուշադրությունը, **թվարկի** ուշադրության տեսակները՝ բերելով օրինակներ իր կյանքից: Ինքնուրույն **սահմանի** և **նկարագրի** զգայությունը և ընկալումը: **Թվարկի** ու **դասակարգի** զգայությունները: Ինքնուրույն **սահմանի** հիշողությունը և **նկարագրի** հիշողության տեսակները: **Բացատրի** հիշողության հիմնական գործընթացները, **թվարկի** մոռացման դեմ հիմնական կանոնները: Ինքնուրույն **սահմանի** մտածողությունը, **բացատրի** հիմնական մտածական գործողությունները,	**Ներկայացնի** ուշադրության հիմնական առանձնահատ կությունները, **բերի օրինակներ, քննարկի** ուշադրության դերը գործունեությա ն մեջ: **Համեմատի** զգայությունը և ընկալումը: **Ներկայացնի** զգայության և ընկալման առանձնահատ կությունները, **բերի օրինակներ: Մեկնաբանի** հիշողության արդյունավետո ւ-թյան վրա ազդող պատճառները: **Բնութագրի** սեփական հիշողությունը: Օրինակներով **բացատրի** մտածողությա ն տեսակները,

					թվարկի մտածողության տեսակները: Ինքնուրույն **սահմանի** լեզու և խոսք հասկացությունները: **Թվարկի** լեզվի ֆունկցիաները, **բերի** **օրինակներ:** **Նկարագրի** խոսքի տեսակները: Ինքնուրույն **սահմանի** երևակայությունը, **նկարագրի** երևակայության տեսակները: Ինքնուրույն **սահմանի** կամքը և **թվարկի** կամային որակները: **Նկարագրի** պարզ և բարդ կամային գործողությունները, **բերի** կամային գործողությունների օրինակներ իր կյանքից:	**քննարկի** մտածողությա ն ակտիվացման ձևերը: **Մեկնաբանի մտածողության և խոսքի կապը: Քննարկի** սեփական մտածողությա ն և խոսքի առանձնահատ կությունները: **Համեմատի** լեզուն և խոսքը: **Նկարագրի** բարդ կամային գործողություն ների փուլերը: **Համեմատի** իմացական գործընթացներ ը, **քննարկի** իմացական գործընթացներ ի, կամքի դերը մարդու կյանքում, **կառուցի** իմացական գործընթացներ ի աստիճանակա րգ:
	6	ՀՈՒՅԶԵՐ ԵՎ ԶԳԱՑՄՈՒՆՔՆԵՐ	(1)			
	42	*Դաս 12* ● **Հույզերն ու**	1	ԷՋ 152-154	Ինքնուրույն **սահմանի** հույզ, զգացմունք և հուզական վիճակ	**Համեմատի** հույզն ու զգացմունքը, **բանավիճի**

		զգացմունքները մարդու կյանքում			հասկացությունները, մարդու հուզական կյանքի դրսևորումների **օրինակներ բերի: Դասակարգի**, **նկարագրի** հույզերը, հուզական վիճակները, բարձրակարգ զգացմունքները: **Նկարագրի** արտակարգ իրավիճակներում դրսևորվող հոգեկան վիճակները, **բերի օրինակներ: Նկարագրի** սեփական հուզազգացմունքային ոլորտը:	սիրո և սիրահարվածության հարցի շուրջ: **Մեկնաբանի** հույզերի ու զգացմունքների հիմնական գործառույթները: **Վերլուծի** արտակարգ իրավիճակներում հոգեբանական կողմնորոշման ձևերն ու կանոնները: **Դատողություններ անի** սթրեսից ու ֆրուստրացիայից դուրս գալու, հուզական հավասարակշռվածություն հաստատելու հարցի շուրջ:
	7	ԱՆՁԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	(2)			
	43	*Դաս 13* • **Խառնվածք** *Դաս 14*	1	ԷՁ 155-159	Ինքնուրույն **սահմանի և բացատրի** խառնվածքը, բնավորությունը և ընդունակությունները: **Թվարկի** ու **նկարագրի** խառնվածքի տիպերը,	**Համեմատի** հոգեկան որակները: **Մեկնաբանի** խառնվածքի ու նյարդային համակարգի տիպերի հարաբերակցությունը: **Բացատրի**

	44	• Բնավորություն: Ընդունակություններ	1	ԷՁ 160-163	**ներկայացնի** խառնվածքի դասակարգման պատմական ակունքները: **Բնութագրի և դասակարգի** մարդու բնավորության գծերը: **Նկարագրի** հատուկ և ընդհանուր ընդունակությունները: **Նկարագրի** սեփական անհատական առանձնահատկությունները:	բնավորության շեշտվածությունը, **առանձնացնի** բնավորության տիպերը, **բնութագրի** կոնֆլիկտային անձի բնավորության գծերը: **Տարանջատի** ‘ընդունակություն’ և ‘ընդունակությունների նախադրյալներ’ հասկացությունները, **համեմատի** ընդունակ մարդ, տաղանդավոր մարդ և հանճարեղ մարդ ձևակերպումները, **բերի** օրինակներ: **Քննարկի** հոգեկան որակների դերը մարդու կենսագործունեության մեջ:
	8	ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	(2)			
		Դաս 15	2	ԷՁ	**Սահմանի**	**Դասակարգի**

	45	• **Ընտանիքի տեսակներն ու գործառույթները** (ԳԱ)		**164-169**	ընտանիքը որպես յուրահատուկ սոցիալական խումբ, **թվարկի** ժամանակակից ընտանիքների տեսակները: **Բացատրի** ընտանիքի գործառույթները: **Նկարագրի** իր ընտանիքը, ներընտանեկան դերերն ու փոխհարաբերությունները, **դատողություններ անի** սեփական ընտանիքում իր դիրքի ու դերի վերաբերյալ: **Նկարագրի** ապագա զուգընկերոջ իր իդեալը, **բացատրի** ընտրության իր սկզբունքները, **մեկնաբանի** ընտանիքի և շրջապատի դերը զուգընկերոջ ընտրության հարցում: **Առաջարկի** ընտանիքի և ընտանեկան հարաբերությունների իր մոդելը: **Դատողություններ անի** ընտանեկան կոնֆլիկտների և հետևանքների, հնարավոր պատճառների	ընտանիքի տեսակներն ըստ կառուցվածքի և ըստ գործառույթնե րի: **Դատողություն ներ անի** հայ նահապետական ընտանիքի և ազգային հոգեբանության հարցի շուրջ: **Քննարկի** ընտանեկան դերերը, գենդերային հարաբերություւնները ժամանակակից հայ ընտանիքում: **Մեկնաբանի** ապագա զուգընկերոջ ընտրու-թյան սկզբունքներն ու մեխանիզմները, **բանավիճի** խառնամուսնությունների շուրջ: **Նկարագրի** ընտանիքի զարգացման դինամիկան, **մեկնաբանի** ճգնաժամային փուլերը: **Քննարկի** ներման ֆենոմենը

					շուրջ, **բերի** օրինակներ:	որպես ընտանեկան կոնֆլիկտների լուծման կարևոր գործոն:
	9	ԿՈՆՖԼԻԿՏՆԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ԿՅԱՆՔՈՒՄ	(2)			
	46	*Դաս 16* • **Մարդկային փոխհարաբերությունների հոգեբանություն**	1	ԷՋ 170-173	Ինքնուրույն **սահմանի** կոնֆլիկտը և թվարկի կոնֆլիկտների տեսակները: **Մեկնաբանի** կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները: **Թվարկի** կոնֆլիկտների նախականխման եղանակներ, **նշի** կոնֆլիկտային իրավիճակներում արդյունավետ պահվածքի ձևեր: **Դատողություններ անի** մարդկային փոխհարաբերությունների շուրջ:	**Քննարկի** և **գնահատի** կոնֆլիկտները և դրանց հետևանքները իր, այլ մարդկանց, հասարակության կյանքում: **Քննարկի** կոնֆլիկտների առաջացման հոգեբանական պատճառները և վերջիններիս լուծման հոգեբանական ավանդույթները: **Բանավիճի** մարդկային փոխհարաբերու-թյուններ, զիջողականություն և կոմֆորմիզմ, հանդուրժողականություն հարցի շուրջ:
	47	*Դաս 17* • **Հատուկ կարիքներով մարդիկ և ներառական**	1	ԷՋ 174-177	Ինքնուրույն **բացատրի** հոգեկանի խաթարում հասկացությունը և **առանձնացնի** հոգեկան	**Համեմատի** *հոգեկանի զարգացման նորմա՝ և պաթոլոգիա՝* հասկացությու

		կրթություն			խաթարման տեսակները, **բերի** հոգեկան խաթարման օրինակներ կյանքից: **Դատողություններ անի** հոգեկանի խաթարման պատճառականության շուրջ: **Բացատրի** *ինտեգրում և ներառական կրթություն* հասկացությունները: Իր վերաբերմունքն **արտահայտի** հատուկ կարիքներով երեխաների և ներառական կրթության առնչությամբ:	ները: **Դասակարգի և** բնութագրի հոգեկան խաթարումները: **Վերլուծի հոգեկան** խաթարումների առաջացման հոգեբանական նախադրյալներն ու պատճառները: **Դատողություններ անի** հոգեկանի խորհրդավոր կողմերի ու դրսևորումների վերաբերյալ: **Դատողություններ անի** ներառական կրթության վերաբերյալ:
	48	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	(1)			
		ԲԱԺԻՆ 4 ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	**17**			
	1	ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ	(2)			
	49	*Դաս 1* • Տնտեսագիտության ելակետային հասկացությունները	1	ԷՋ 178-181	**Սահմանի** տնտեսագիտության առարկան և թվարկի խնդիրները: Ինքնուրույն **նկարագրի** սակավության	**Բացատրի** այլընտրանքային արժեքը օրինակի միջոցով: **Համեմատի** սեփականությ

	50	*Դաս 2* • **Տնտեսագիտության երեք հիմնական հարցերը: Սեփականությունը և դրա տեսակները**	1	ԷՁ 181-183	հիմնախնդիրը: **Ձևակերպի** տնտեսագիտության երեք հիմնական հարցերը (ինչ, ինչպես, ով): **Բացատրի,** թե ինչ է ցույց տալիս արտադրական հնարավորություննե րի սահմանագիծը: **Տարբերի** մակրոտնտեսագիտ ությունը և միկրոտնտեսագիտո ւթյունը: **Թվարկի** սեփականության տեսակները:	ան ձևերը:
	2	ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԸ: ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ: ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՃ	(2)			
	51 52	*Դաս 2* • **Արտադրության էությունը և գործոնները** *Դաս 3* • **Վերարտադրության փուլերը: Տնտեսական աճ**	1 1	ԷՁ 184-186 ԷՁ 187-190	**Ներկայացնի** արտադրության էությունը: **Բնութագրի** արտադրության գործոնները: **Ներկայացնի** վերարտադրության փուլերը: **Սահմանի** համախառն ներքին արդյունքը: **Ներկայացնի** տնտեսական աճի գործոնները:	**Բացատրի** արտադրությա ն գործոնների առանձնահատ կությունները: **Բերի** բնական և կապիտալային ռեսուրսների օրինակներ: **Մեկնաբանի,** թե ինչպես է շահույթի հեռանկարը դրդում արտադրել այն, ինչ անհրաժեշտ է սպառողին:

						Ներկայացնի անվանական և իրական ՀՆԱ-ների տարբերությունը:
	3	ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՐԺԵՔ և ՓՈՂ	(2)			
	53 54	*Դաս 4* • **Շուկայական տնտեսության ձևավորումը: Բարիքի արժեքը** *Դաս 5* • **Փողը և դրա գործառնություն-ները**	1 1	ԷՋ 191-194 ԷՋ 195-198	**Ներկայացնի** շուկայական տնտեսության ձևավորման նախադրյալները: **Ներկայացնի** բարիքի արժեքը: **Բնութագրի** փողի հատկանիշները: **Բացատրի** փողի գործառույթները: **Տարբերի** փողի ձևերը (թղթադրամ, մետաղադրամ, ցպահանջ ավանդներ, պլաստիկ քարտեր, ճամփորդական չեկեր, էլեկտրոնային փող):	**Ներկայացնի** շուկայական տնտեսության սուբյեկտները և օբյեկտները: **Հիմնավորի** փողի ծագման անհրաժեշտու-թյունը: **Բացատրի** փողի գինը օրինակի միջոցով: ԶԼՄ-ներից հավաքագրած տեղեկություն-ների հիման վրա **վերլուծի** արժեզրկման հետևանքները սպառողների և արտադրողների համար:
	4	ՊԱՀԱՆՋԱՐԿ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿ	(2)			
	55 56	*Դաս 6* • **Պահանջարկ** *Դաս 7*	1 1	ԷՋ 199-201 ԷՋ 202-	**Սահմանի** պահանջարկը և առաջարկը: **Ձևակերպի** պահանջարկի և առաջարկի օրենքները: **Բացատրի** պահանջարկի և	**Կառուցի** պահանջարկի և առաջարկի կորերն ըստ տրված աղյուսակների: Գրաֆիկի օգնությամբ **ցուցադրի**՝

		• **Առաջարկ**		**205**	առաջարկի գնային առաձգականություն ը: **Ներկայացնի** շուկայական հավասարակըշռութ յան ձևավորումը: **Թվարկի** պահանջարկի և առաջարկի վրա ազդող գործոնները: **Նկարագրի** նվազող սահմանային արժեքայնությունը և օգտակարությունը: **Տարբերի** գների բաշխիչ և խթանիչ գործառույթները:	ինչպես է փոփոխվում շուկայական գինը պահանջարկի և առաջարկի փոփոխության դեպքում: **Վերլուծի** տարբեր գործոնների ազդեցությունը պահանջարկի և առաջարկի վրա որևէ ապրանքի օրինակով: **Բացատրի** նվազող սահմանային օգտակարությ ունը օրինակի միջոցով: **Բերի** փոխարինող և փոխլրացնող ապրանքների օրինակներ:
	57	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ				
	5	ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՆԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ	(2)			

	58 59	*Դաս 8* • **Աշխատանք և աշխատավարձ: Կապիտալ և տոկոս: Հող և ռենտա: Ձեռնարկատիրություն և շահույթ** *Դաս 9* • **Ձեռնարկատիրական գործունեություն և շահույթ**	1 1	ԷՋ 206-209 ԷՋ 210-212	**Բնութագրի** ազատ ձեռնարկատիրության սյուները (մասնավոր սեփականություն, գնային համակարգ, մրցակցություն): **Բացատրի** շահույթի դերը ազատ ձեռնարկատիրական համակարգում: **Թվարկի** գործարարության տարբեր ձևերի առավելություններն ու թերությունները: **Նկարագրի** աշխատանքային ռեսուրսների շարժը: **Տարբերի** աշխատավարձի վրա ազդող շուկայական և ոչ շուկայական գործոնները:	**Մեկնաբանի** մասնավոր սեփականության իրավունքի և տնտեսական գործունեության ազատության անհրաժեշտությունը ձեռնարկատիրական գործունեության համար: **Փաստարկի** մրցակցության կարևորությունը տնտեսության և հասարակության համար: **Ներկայացնի** իր տեսակետը գործարարության մեջ բարոյագիտական նորմերի պահպանման վերաբերյալ: **Վերլուծի** նվազագույն աշխատավարձի բարձրացման ազդեցությունը սպառողների, արտադրողների, աշխատողների, խնայողների և ներդրողների վրա: **Բերի** աշխատանքի

						շուկայում և զբաղվածությա ն ոլորտում խտրականությ ան օրինակներ:
	6	ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ	(2)			
	60 61	*Դաս 13* • **Բանկերը և դրանց գործառնությունները** *Դաս 13* • **Վարկային հարաբերություններ**	1 1	ԷՋ 213-216 ԷՋ 217-218	**Նկարագրի** առևտրային բանկերի հիմնական ծառայությունները: **Թվարկի** ՀՀ Կենտրոնական բանկի գործառույթները: **Նկարագրի**, թե ինչպես են խնայողությունները վերածվում ներդրումների: **Տարբերի** երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերը: **Բնութագրի** վարկերի տեսակները:	Օրինակի միջոցով **բացատրի**, թե ինչպես են բանկերը ավելացնում փողի առաջարկը: **Կարողանա** հաշվարկել վարկի գինը:
	7	ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	(3)			
	62	*Դաս 13* • **Տնտեսության**	1	ԷՋ 219-223	**Բացատրի** պետության հիմնական գործառույթները	**Հիմնավորի** տնտեսության պետական կառավարման

	63 64	**պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը** *Դաս 13* • **Բնակչության եկամուտները և դրանց անհավասարությունը** *Դաս 13* • **Պետական բյուջեի եկամուտների և ծախսերի ուսումնասիրությունը**	1 1	ԷՋ 224-227 ԷՋ 227-229	տնտեսության մեջ: **Նկարագրի** պետական բյուջեի եկամտի աղբյուրները և ծախսերը: **Մեկնաբանի** հարկերի հիմնական նպատակները և հարկման սկզբունքները: **Տարբերի** ուղղակի և անուղղակի, պրոգրեսիվ, ռեգրեսիվ և համամասնական հարկերը: **Թվարկի** Հայաստանում սահմանված հարկեր: **Բացատրի** հարկի և տուրքի տարբերությունը: **Բնութագրի** ներքին և արտաքին պարտքը:	անհրաժեշտությունը: **Դասակարգի** Հայաստանում գործող հարկերն ըստ խմբերի: **Համեմատի** տարբեր տարիների ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերի կառուցվածքը: **Վերլուծի** հարկերի բարձրացման և իջեցման հետևանքները սպառողների և արտադրողների համար:
	8	**ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	(2)			
	65	*Դաս 13* • **Արտաքին առևտուրը, կապիտալի արտահանումը, աշխատանքի միջազգային միգրացիան և արժույթը**	1	ԷՋ 230-234	**Բացատրի** միջազգային առևտրի նշանակությունը: **Տարբերի** բացարձակ և համեմատական առավելությունները: **Նկարագրի** միջազգային առևտրի խոչընդոտները: **Բնութագրի**	**Հիմնավորի** ազատ առևտրի անհրաժեշտու-թյունը: **Բերի** միջազգային առևտրի սահմանափակումներն արդարացնող փաստարկներ:

	66	*Դաս 13* • Գործազրկությունը և աշխատանքի միգրացիան (ԳԱ)	1	ԷՋ 234-236	վճարային հաշվեկշիռը: **Թվարկի** արժույթի գնի (փոխանակման կուրսի) վրա ազդող գործոնները: **Նկարագրի** գործազրկության տեսակները:	**Մեկնաբանի** վճարային հաշվեկշռի կառուցվածքը: **Վերլուծի** տարբեր գործոնների ազդեցությունը արժույթի գնի վրա: **Ներկայացնի** իր տեսակետը գործարարությ ան մեջ բարոյագիտակ ան նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
	67	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	1			
	68	ԱՄՓՈՓՈՒՄ	1			